

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΧΡΟΝΙΑ ΑΥΤΟΤΗΤΙΑΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2017

ΚΕΙΜΕΝΟ

Σήμερα, αναμφισβήτητα μπορούμε να μιλάμε για αλλοτρίωση και στον χώρο της ψυχαγωγίας. Και τούτο ασφαλώς δεν ισχύει αναλογικά, επειδή δηλαδή θεωρούμε ότι η ζωή του ανθρώπου έχει, σ' ένα μεγάλο βαθμό, **αλλοτριωθεί**, αλλά γιατί αυτό δείχνει η πραγματικότητα.

Πρώτα απ' όλα έχουμε αλλοτρίωση (η λέξη με την πρώτη της σημασία) επειδή ο άνθρωπος από δημιουργός ψυχαγωγικών αγαθών μεταβλήθηκε με τον καιρό σε, κατ' εξοχήν καταναλωτή, με αποτέλεσμα η ψυχαγωγία να χάσει την πηγαϊότητά της, να πάψει να αποτελεί εκδήλωση αυθορμητισμού. Για να είμαστε βεβαίως ακριβείς πρέπει να πούμε ότι ο άνθρωπος ήταν ανέκαθεν σ' ένα βαθμό καταναλωτής ψυχαγωγικών αγαθών. Όμως, σήμερα, είτε για λόγους **ευχέρειας** είτε λόγω έλλειψης χρόνου και διάθεσης, ο άνθρωπος έγινε σχεδόν αποκλειστικά καταναλωτής. Αυτό σημαίνει ότι ο «καταναλωτής» αποκόβεται από τον παραγωγό, αλλοτριώνεται, και το αντίστροφο.

Αν, επιπλέον, λάβαμε υπόψη την παρέμβαση των μεγάλων εταιριών, που δεν παράγουν μόνο υλικά αγαθά (καταναλωτικές μηχανές, όπλα κλπ.), αλλά και πνευματικά ή ψυχαγωγικά, πρέπει να θεωρήσουμε ότι η αλλοτρίωση αυτής της μορφής **επιτείνεται**. Μια πολιτεία, επομένως μια παιδεία-κατ' επέκταση-που σέβεται τον άνθρωπο ως αξία, προσπαθεί να σμικρύνει το χάσμα ανάμεσα στον παραγωγό και τον καταναλωτή, και να μεταβάλει, όσο είναι δυνατόν, τους τροφίμους της σε δημιουργούς ψυχαγωγικών αγαθών.

Βέβαια, η εμπορευματοποίηση της ψυχαγωγίας, η μετατροπή της-σχεδόν αποκλειστικά-σε οικονομικό αγαθό, που έχει σαν βασικό στόχο το κέρδος, οδήγησε όχι μόνο στην τυποποίηση των ψυχαγωγικών αγαθών, αλλά και στην τυποποίηση της ψυχαγωγίας και του ανθρώπου γενικότερα. Αν, πέρ' απ' αυτό, λάβει κανείς υπόψη του ότι, κατά κανόνα, από τα διάφορα κυκλώματα προβάλλονται όχι γνήσια και αυθεντικά δημιουργήματα, αλλά υποπροϊόντα, αντιλαμβάνεται ότι ο στόχος δεν είναι μόνο οικονομικός.

Ένα λεπτό σημείο, το οποίο συχνά διαφεύγει της προσοχής μας είναι το γεγονός ότι η σύγχρονη ψυχαγωγία επιτείνει τη μόνωση, μια μορφή αλλοτρίωσης κι αυτή. Και δεν εννοούμε μ' αυτό την ψυχαγωγία του ενός, ηλεκτρονικά παιχνίδια κλπ.-άλλωστε και παλιότερα υπήρχε ατομική ψυχαγωγία-αλλά το γεγονός ότι και όταν η ψυχαγωγία είναι ομαδική δεν ευνοεί την επαφή, δεν προωθεί και δεν αναπτύσσει τις κοινωνικές σχέσεις, το πνεύμα της συντροφικότητας. Πώς αλήθεια να επικοινωνήσουν οι σύγχρονοι νέοι κάτω από τους εκκωφαντικούς μουσικούς ήχους των τόσων ντεσιμπέλ; Ας μην **ξεχνάμε** ένα

αξιοσημείωτο γεγονός: ότι οι αγκαλιαστοί χοροί σχεδόν εκλείπουν, ότι θεωρούνται ρετρό για τους ρομαντικούς ή τους απροσάρμοστους.

Αυτό φυσικά δεν θέλει να μας πει πως οι νέοι δεν επιδιώκουν την επαφή. Το αν όμως οι επαφές τους είναι ιδιαίτερα εύθραυστες, αυτό είναι αποτέλεσμα όχι μόνο της ψυχαγωγίας, αλλά και άλλων, βαθύτερων αιτιών, πιο σύνθετων παραγόντων. Το βέβαιο όμως είναι-κι εδώ βρίσκεται ο μεγαλύτερος κίνδυνος-ότι επιχειρείται και σ' ένα βαθμό επιτυγχάνεται-δυστυχώς-η ειδωλοποίηση στοιχείων του υποκόσμου ή καλλιτεχνικών ασημαντοτήτων, η κατασκευή ινδαλμάτων, η καλλιέργεια προτύπων ζωής έξω απ' αυτά που απαιτεί η φυσιολογία της νεολαίας. Ασφαλώς η βαθύτερη επιδίωξη είναι ο ιδεολογικός αποπροσανατολισμός: η δημιουργία αναιμικής συνείδησης, η αβεβαιότητα, ο κορεσμός, η απέχθεια, η κοινωνική και πολιτική αδρανοποίηση ευρύτερα. Πρόκειται για μια διάβρωση που συντελείται αθόρυβα και αυτό είναι το χειρότερο.

Κάποιοι θα πουν, ίσως, ότι οι αιτίες της διάβρωσης προϋπάρχουν και ότι μέσα από την ψυχαγωγία βρίσκει απλώς την ευκαιρία να εκδηλώσει αυτή τη διάβρωση ένα ποσοστό της νεολαίας. Ότι το φαινόμενο είναι σύνθετο, έτσι που να μην μπορεί κανείς εύκολα να προσδιορίσει τη σχέση αιτιών και αποτελεσμάτων ή, ακόμη, ποια αποτελέσματα με τη σειρά τους γίνονται αίτια, κανείς δεν το αμφισβητεί. Ότι, επιπλέον, γι' αυτούς τους λόγους η ερμηνεία-και η λύση-του προβλήματος είναι δύσκολη κανείς δεν έχει αντίρρηση.

Οι λύσεις, βέβαια, που κατά καιρούς έχουν προταθεί, είναι κατ' εξοχήν θεωρητικές. Και τούτο γιατί ο εντοπισμός των αιτιών και η σωστή ερμηνεία ενός προβλήματος είναι μεν απαραίτητη προϋπόθεση για την αντιμετώπισή του, αλλά δεν είναι επαρκής. Οι προτάσεις, εξάλλου, για τη δημιουργία χώρων αναψυχής, χώρων όπου οι νέοι θα αναπτύσσουν παραγωγική δραστηριότητα στον τομέα της άθλησης και της ψυχαγωγίας, αν και έχουν κάποια βάση, δεν φαίνεται να λύνουν το πρόβλημα, έστω και μακροπρόθεσμα κι αυτό γιατί κι όπου υπάρχουν, δεν αξιοποιούνται επαρκώς. Η άποψη, λοιπόν, είναι ότι η λύση του προβλήματος πρέπει να αναζητηθεί στη δράση, στην ανάπτυξη δηλαδή εκείνης της δυναμικής που θα θέσει υπό έλεγχο τις δυνάμεις εκείνες οι οποίες, κινούμενες αφανώς ή εμφανώς, εκμεταλλεύονται, κατά τους τρόπους που πριν προσδιορίσαμε, τη νεολαία. Βέβαια, αυτή η δυναμική δεν μπορεί να αναπτυχθεί παρά στο συνειδητοποιημένο εκείνο κομμάτι της κοινωνίας και ειδικότερα της νεολαίας.

A. Κιτσάκης, «Το πρόβλημα της ψυχαγωγίας» (απόσπασμα)

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. «Ένα λεπτό σημείο, το οποίο συχνά διαφεύγει της προσοχής μας είναι το γεγονός ότι η σύγχρονη ψυχαγωγία επιτείνει τη μόνωση, μια μορφή αλλοτρίωσης κι αυτή». Να αναπτύξετε το νόημα του αποσπάσματος σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων.

Μονάδες 10

B2. α. Να βρείτε δύο τρόπους ανάπτυξης στη δεύτερη παράγραφο, δικαιολογώντας την απάντησή σας. (μον.4)

β. Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή των τεσσάρων πρώτων παραγράφων του κειμένου; (μον. 6)

Μονάδες 10

B3. α. Να αιτιολογήσετε τη χρήση της παρένθεσης (στην 3^η παράγραφο), της πρώτης διπλής παύλας (στην 6^η παράγραφο), της διπλής τελείας (στην 6^η παράγραφο). (μον. 3)

β. «Μέσα από την ψυχαγωγία βρίσκει απλώς την ευκαιρία να εκδηλώσει αυτή τη διάβρωση ένα ποσοστό της νεολαίας»: Να μετατρέψετε τη σύνταξη από ενεργητική σε παθητική. (μον. 2)

Μονάδες 5

B4. α. Να γράψετε τα συνώνυμα των λέξεων: **αλλοτριωθεί, ευχέρειας, επιτείνεται, ξεχνάμε, ειδωλοποίηση.** (μον. 5)

β. Να γράψετε τα αντώνυμα των λέξεων: γνήσια, προωθεί, εύθραυστες, αδρανοποίηση, θεωρητικές. (μον. 5)

Μονάδες 10

Γ1. Στο δοκίμιο που σας δόθηκε ο συγγραφέας αναφέρεται στην ψυχαγωγία, που σήμερα έχει χάσει το ουσιαστικό της περιεχόμενο, παρά τη μεγάλη αξία της. Σε άρθρο που θα δημοσιευθεί στο ιστολόγιο του σχολείου σας να αναφερθείτε

α. στη σημασία της ψυχαγωγίας, ιδίως για τους νέους και

β. στους τρόπους με τους οποίους η εκπαίδευση μπορεί να ωθήσει τους μαθητές στη γνήσια ψυχαγωγία.

Μονάδες 40

Καλή επιτυχία!!!